

Avdelningen för Krisberedskap och Civilt
Försvar
Ingela Boberg
Ingela.boberg@socialstyrelsen.se

Försvarsdepartementet
fo.remissvar@regeringskansliet.se

Socialstyrelsens yttrande över betänkandet Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig (SOU 2024:65)

Försvarsdepartementet ärendenummer: Fö2024/01668

Socialstyrelsens yttrande utgår från myndighetens verksamhetsområde.
Myndigheten lämnar synpunkter enligt följande.

6. Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig: Överväganden och förslag

6.3.2 Definitioner av begreppen fredstida krissituation och kvalificerad fredstida krissituation i den nya lagen

Socialstyrelsen tillstyrker förslaget och är positiv till att begreppen definieras i lagen.

6.3.4 Enskilda fysiska eller juridiska personers utövande av samhällsviktiga verksamheter under fredstida krissituationer eller höjd beredskap

Socialstyrelsen instämmer i utredningens bedömning att privata aktörer i betydande omfattning bedriver samhällsviktiga verksamheter där kommuner och regioner har ett huvudmannaskap eller ett yttersta ansvar, exempelvis särskilda boendeformer enligt socialtjänstlagen (2001:453), lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade samt hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30). Myndigheten delar även bedömningen att det är av stor betydelse att även dessa aktörer genomför planering och vidtar förberedande åtgärder inför fredstida krissituationer och höjd beredskap och att kommuner och regioner i sina uppdragsavtal med de privata aktörerna i största möjliga utsträckning säkerställer dessa aktörers förmåga att upprätthålla sina verksamheter under fredstida krissituationer eller höjd beredskap.

Myndigheten instämmer vidare i att det är nödvändigt att klarlägga vilken förmåga som privata aktörer bör ha som verksamhetsutövare eller huvudmän och hur en sådan förmåga bör regleras och finansieras.

6.3.9 Utbildning och övning

Socialstyrelsen tillstyrker förslaget och instämmer i bedömningen att det är av grundläggande betydelse att kommuners och regioners förtroendevalda och anställda har den kompetens som behövs för att de ska kunna agera på ett ändamålsenligt och effektivt sätt under fredstida krissituationer och höjd beredskap. Socialstyrelsen vill poängtera att utbildningar och övningar är en förutsättning för att det ska bli verklighet.

6.4.2 Särskilda samlingsplatser under kvalificerade fredstida krissituationer och höjd beredskap

Socialstyrelsen tillstyrker förslaget om särskilda samlingsplatser.

Socialstyrelsens bedömning är att beroende på situation kan det finnas behov av tillgång till hälso- och sjukvårdspersonal på de särskilda samlingsplatserna för medicinska bedömningar mm. Det behöver därför även finnas krav på samplanering med regionen.

6.4.3 Hjälp vid användning av skyddsrum eller andra skyddade utrymmen

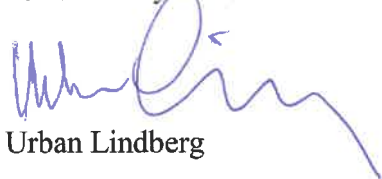
Socialstyrelsen tillstyrker förslaget, med följande synpunkter.

För att tydliggöra att det är en skillnad på skyddsrum och skyddade utrymmen föreslår Socialstyrelsen att begreppet ”andra skyddade utrymmen” ersätts med ”skyddade utrymmen”. Detta med motiveringen att skyddsrum och skyddade utrymmen har olika nivå av skydd och kan inte likställas.

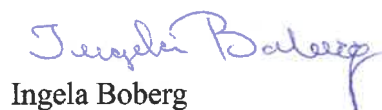
Kommunen behöver ha beredskap för att även andra grupper kan behöva hjälp för att komma i skydd i skyddsrum eller skyddat utrymme vid ett väpnat angrepp. Exempelvis äldre personer som bor i särskilt boende som avses i 5 kap. 5 § tredje stycket SoL eller som bor kvar i ordinärt boende. Det kan även handla om personer som av andra skäl inte kan ta sig till ett skyddsrum eller ett skyddat utrymme på egen hand, tex personer med hemsjukvård eller placerade barn på hem för vård eller boende.

Beslut om detta yttrande har fattats av ställföreträdande generaldirektören Urban Lindberg. I den slutliga handläggningen har enhetschefen Stefan Unnevall deltagit. Utredaren Ingela Boberg har varit föredragande.

För Socialstyrelsen

Urban Lindberg

Ingela Boberg